

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 025290 25 Кж 7
Бања Лука, 24.7.2025. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, др Вељка Икановића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Обрена Бужанина чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених, Р. Б. због кривичног дјела – Неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске и Д. Б. због кривичног дјела - Неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 1. и 2. истог законика, одлучујући о жалби окружног јавног тужиоца из Бањалуке изјављеној на пресуду Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 025290 24 К 3 од 18.3.2025. године, у сједници вијећа, којој су присуствовали бранилац оптуженог Р. Б. адвокат Жељко Вишић из Бањалуке и бранилац оптуженог Д. Б. адвокат Душко Томић из Сарајева, а у одсуству уредно обавијештеног оптуженог Р. Б. (који је заједно са својим браниоцем једино и тражио да буде присутан сједници), одржаној дана 24.7.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба окружног јавног тужиоца у Бањалуци и потврђује пресуда Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 025290 24 К 3 од 18.3.2025. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 025290 24 К 3 од 18.3.2025. године оптужени Р. Б. и Д. Б. су на основу члана 298. тачка в) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС) ослобођени од оптужбе, и то оптужени Р. Б. да је учинио кривично дјело - Неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, 15/21, 89/21 и 73/23, у даљем тексту: КЗ РС) а оптужени Д. Б. да је учинио кривично дјело - Неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 1. и 2. КЗ РС, при чему су трошкови кривичног поступка, као и нужни издаци оптужених и нужни издаци и награде браниоцима оптужених, пали на терет буџетских средстава.

Против те пресуде, жалбу је благовремено изјавио окружни јавни тужилац у Бањалуци, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, те погрешно утврђеног чињеничног стања позивом на одредбу члана 313. ЗКП РС, с приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да се пресуда преиначи и оптужени огласе кривим за кривична дјела која им се стављају на терет и осуде по закону.

Писмени одговор на жалбу окружног јавног тужиоца, поднијели су бранилац оптуженог Р. Б. адвокат Жељко Вишић и бранилац оптуженог Д. Б. адвокат Душко Томић, наводећи да је побијана пресуда правилна и законита, предложивши да се жалба одбије као неоснована.

У сједници вијећа овог суда, одржаној у смислу одредбе члана 318. став 1. и 4. ЗКП РС у одсуству уредно обавијештеног оптуженог Р. Б. његов бранилац је изложио одговор на жалбу, остајући код приједлога из тог одговора, а такође је и бранилац оптуженог Д. Б. (који је био присутан на сједници, иако није био позван на сједницу), изложио одговор на жалбу остајући код приједлога из тог одговора.

Размотривши списе предмета, побијану пресуду, жалбу и одговоре на жалбу, сходно одредби члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци овог рјешења из сљедећих разлога:

У побијаној пресуди је суд ослободио оптужене од оптужбе, на основу члана 298. тачка в) ЗКП РС сматрајући да није доказано да су учинили кривична дјела која им се стављају на терет. То је образложено тиме да су, превасходно прихваћене примједбе из рјешења овог (Врховног) суда број 11 0 К 025290 21 Кж 5 од 17.8.2023. године којим је у истом кривичном предмету укинута ранија првостепена пресуда број 11 0 К 025290 20 К од 3.3.2021. године и предмет враћен на поновно суђење, а у којем рјешењу је констатовано да су у доношењу те раније првостепене пресуде учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС и члана 311. став 2. у вези са чланом 295. став 1. истог закона, које се односе на то да је незаконита наредба судије за претходни поступак Основног суда у Мркоњић Граду (у чијој надлежности је првобитно био тај поступак) за претресање возила „Opel Corsa“ регистарске ознаке [...] које је користио оптужени Р. Б. а и претресање возила „Citroen CE4“ регистарске ознаке [...] које је користио Н. О. (као оптужени у истом кривичном предмету, у односу на којег оптуженог и оптуженог Е. К. је поступак раздвојен и они оглашени кривим и осуђени на казне затвора), јер је та наредба издата дана 6.9.2019. године у 22.11 часова по усменом захтјеву за издавање наредбе за претресање, а у виду службене забиљешке је поднесена у суд дана 9.9.2019. године, што није у складу са одредбом члана 120. став 3. ЗКП РС, будући да је забиљешка судије о издавању усмене наредбе за претресање достављена у суд по протеку рока од 24 часа од издавања наредбе, сходно чему се пресуда и не може заснивати на доказима који су прибављени по основу те наредбе, као незаконитим доказима, у смислу члана 10. став 2. ЗКП РС, што се конкретно односи на опојну дрогу пронађену у возилу „Citroen CE4“ укупне бруто масе 5.414,37 грама, одузете од оптуженог Н. О. а такође и на мобилне телефонске апарате одузете од тог оптуженог и оптуженог Р. Б.

С тим у вези је у побијаној пресуди наведено да су основани и приговори бранилаца оптужених Р. Б. и Д. Б. о незаконитости наредби за спровођење посебних истражних радњи које је такође донио Основни суд у Мркоњић Граду под бројем 75 0 К 049570 19 Кпп 2 и 75 0 К 049570 19 Кпп 3 од 5.9.2019. године, везано за постојање основа сумње да су осумњичени Р. Б. и М. Т. учинили, између осталог кривично дјело – Неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. КЗ РС, у којим наредбама ти основи сумње и нису образложени, јер није конкретизовано у чему се састоје и из којих приложених доказа су утврђени, те да се, иако се наводи да се против тих осумњичених не могу прибавити докази на други начин или због којих би прибављање доказа за кривични поступак било повезано са несразмјерним тешкоћама, не образлаже из којег доказа је суд утврдио вјероватним постојање тешкоћа у доказивању, па како у тим наредбама и нису образложени основи сумње нити се суд позвао на прилоге које је тужилаштво поднијело уз приједлог за одређивање тих посебних истражних радњи, те наредбе су незаконите, јер нису у складу са одредбама члана 234. став 1. и 2. ЗКП РС у вези са одредбом члана 236. истог закона. Како се на тим наредбама и доказима који су прибављени њиховом реализацијом, не може заснивати, у смислу члана 10. став 2. и став 3. истог закона, одлука суда, то је у побијаној пресуди изведен закључак да се одлука суда не може заснивати на доказима који су проистекли из истражне радње симуловани откуп опојне дроге, ни из истражних активности прикривеног истражиоца (...) и информатора (...) као и исказима тих лица у својству заштићених свједока, а такође ни на исказима свједока, осуђених Е. К. и Н. О. те исказима самих оптужених као свједока, а из разлога што се ти докази односе или су настали реализацијом посебних истражних радњи чије предузимање није наређено на законит начин, сходно чему да ти докази који су проистекли из незаконитих радњи не могу бити основ за осуђујућу пресуду. Како ни преостали докази изведени на главном претресу, нису могли исходити другачију пресуду, суд је побијаном пресудом оптужене Р. Б. и Д. Б. на основу члана 298. тачка в) ЗКП РС ослободио од оптужбе, јер није доказано да су учинили кривична дјела за која су оптужени.

Правилност побијане пресуде се, по мишљењу овог суда не може довести у сумњу приговорима предметне жалбе, који се односе на битну повреду одредаба кривичног поступка у погледу неразумљивости изреке пресуде, односно њене противријечности самој себи или разлозима пресуде, као и противријечности разлога о одлучним чињеницама, те у погледу погрешно утврђеног чињеничног стања.

Наиме, како је поменути ранијим рјешењем овог (Врховног) суда број 11 0 К 025290 21 Кж 5 од 17.8.2023. године утврђено да је незаконита наредба Основног суда у Мркоњић Граду за претрес наведених возила, због чега су и незаконити сви докази прибављени тим претресом (укључујући и пронађену опојну дрогу), па имајући у виду да такође ни наредбе Основног суда у Мркоњић Граду број 75 0 К 049570 19 Кпп 2 и 75 0 К 049570 19 Кпп 3 од 5.9.2019. године не садрже образложење основа сумње да су осумњичени из тих наредби (М. Т. и Р. Б.) учинили кривична дјела због којих су издате те наредбе, при чему и није наведено из којих доказа то произилази, такав потпуни изостанак образложења основа сумње, а без обзира што су у тим наредбама и наведене (супротно констатацији суда у побијаној пресуди) тешкоће у прибављању доказа (а што се односи на то да осумњичени предузимају радњу извршења кривичног дјела тако што комуникацију остварују путем мобилног

телефона или интернет апликација договарајући вријеме и мјесто састанка, па да након тога лично обављају договор и непосредно остварују контакте са купцима када обављају промет оружја, односно опојне дроге), те наредбе се указују незаконитим, јер нису састављене у складу са одредбама члана 234. став 1. и 2. ЗКП РС и члана 236. став 1. истог закона, сходно чему се на тим наредбама и не може, у смислу члана 10. став 2. и 3. истог закона заснивати судска одлука, како је то правилно и образложено у побијаној пресуди, које разлоге прихвата и овај суд.

На другачије одлучивање не може утицати ни приговор жалбе да је у приједлогу за предузимање посебних истражних радњи дато образложење о основима сумње, будући да то образложење неспорно и није садржано у поменутим наредбама, а имајући у виду да је одредбом члан 236. став 1. ЗКП РС прописано да наредба треба да садржи исте податке као и приједлог тужиоца, што у конкретном случају и није учињено, јер те наредбе не садрже образложење у погледу основа сумње да су осумњичени сами или заједно са другим лицима, учествовали у извршењу кривичних дјела за које су одређене наведене посебне истражне радње.

Слиједом тога, незаконитост тих наредби је утицала и на извођење осталих доказа, који се односе на истражне активности прикривеног истражиоца (...) и информатора (...), као и исказе тих лица у својству заштићених свједока, а такође и на исказе свједока, осуђених Е. К. и Н. О., а и исказе самих оптужених као свједока, будући да су ти докази односе или су настали реализацијом наведених посебних истражних радњи чије предузимање и није наређено на законит начин, сходно чему ти докази који су проистекли из незаконитих радњи и не могу бити основ за осуђујућу пресуду.

Како је то све утицало на чињенично утврђење, то је суд побијаном пресудом правилно, услед недостатака доказа, а на основу одредбе члана 298. тачка в) ЗКП РС оптужене Р. Б. и Д. Б. ослободио од оптужбе за кривична дјела која су им оптужбом стављена на терет, за шта су у образложењу побијане пресуде дати ваљани и аргументовани разлози, чија правилност се не може оспорити жалбеним приговорима

Из наведених разлога, примјеном одредбе члана 327. ЗКП РС је одлучено као у изреци ове пресуде.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић